Atodiad 1

Pumed Adroddiad Corff Adolygu Cyflogau Annibynnol Cymru: Argymhellion a chamau gweithredu arfaethedig

Argymhelliad	Derbyn neu beidio	Camau Gweithredu
ARGYMHELLIAD 1 Mae CACAC yn argymell i Lywodraeth Cymru fod yr holl gyflogau a lwfansau'n cael eu cynyddu 4.3% o fis Medi 2024.	Peidio â derbyn	Ymgynghori ar gynyddu pob cyflog a lwfans 5.5% yn unol â'r ymrwymiad i sicrhau nad yw athrawon yng Nghymru dan anfantais.
ARGYMHELLIAD 2 Mae CACAC yn argymell, yn ystod 2024-2025, bod Llywodraeth Cymru yn rhoi'r dasg i weithgor teirochrog presennol ddechrau diwygio'r canllawiau ychwanegol sy'n ofynnol yn adran 3 DCAAY(C) yn unol â'r llinell amser yn yr adolygiad strategol.	Derbyn mewn egwyddor, yn amodol ar ymgynghoriad.	Llywodraeth Cymru i roi'r argymhelliad gerbron Fforwm Partneriaeth Cyflog ac Amodau Athrawon i gytuno ar ffordd ymlaen. .
ARGYMHELLIAD 3 Mae CACAC yn argymell i Lywodraeth Cymru fod Cydlynwyr ADY yn cael eu penodi'n aelodau o'r uwch dîm rheoli/uwch dîm arwain ym mhob lleoliad addysg a bod y Cod ADY yn cael ei ddiwygio i adlewyrchu hyn erbyn mis Medi 2024.	Derbyn mewn egwyddor, yn amodol ar ymgynghoriad. Rhoddir ystyriaeth i'w gwneud yn fwy eglur yn y Cod ADY bod yn rhaid i'r rôl fod yn rhan o'r uwch dîm arwain pan gynhelir yr adolygiad nesaf. Ni ellir pennu amserlenni ar hyn o bryd. Rhan o'r ystyriaeth fydd yr angen i ganiatáu hyblygrwydd i ysgolion gael gwneud eu penderfyniadau eu hunain yn seiliedig ar eu maint a'u strwythur.	Llywodraeth Cymru i ystyried hyn fel rhan o'r adolygiad nesaf o'r Cod ADY.

ARGYMHELLIAD 4 Mae CACAC yn argymell i Lywodraeth Cymru fod Cydlynwyr ADY sy'n cael eu talu ar y PYC a'r YCU ar hyn o bryd yn cael eu talu ar yr YCGA o fis Medi 2024 ymlaen. Rydym yn argymell ymhellach y dylid cynnwys ALNCos yn adrannau 'tâl arweinyddiaeth' y STPC(W)D a'u bod yn ddarostyngedig i'r un telerau ac amodau ag arweinwyr.	Derbyn mewn egwyddor, yn amodol ar ymgynghoriad. Dylid ystyried Argymhellion 4 a 5 yng ngoleuni Argymhelliad 3.	Llywodraeth Cymru i ystyried hyn fel rhan o'r adolygiad nesaf o'r Cod ADY.
ARGYMHELLIAD 5 Mae CACAC yn argymell i Lywodraeth Cymru y dylai Cydlynwyr ADY sy'n cael eu talu ar y PYC a'r YCU ar hyn o bryd gael cyflog ar yr YCGA ar bwynt ar y raddfa sydd naill ai'n gyfwerth â'u cyflog a'u lwfans presennol cyfunol neu ar y pwynt uwch agosaf.	Gweler uchod.	Llywodraeth Cymru i ystyried hyn fel rhan o'r adolygiad nesaf o'r Cod ADY.
ARGYMHELLIAD 6 Mae CACAC yn argymell i Lywodraeth Cymru y dylid cynnig pecyn dysgu proffesiynol i Gydlynwyr ADY sy'n briodol i'w rôl, eu profiad a'u hanghenion, a bod cyflogwyr yn dyrannu digon o amser digyswllt i ymgymryd â'r dysgu proffesiynol hwn.	Derbyn mewn egwyddor, yn amodol ar ymgynghoriad.	Bydd Llywodraeth Cymru yn ysgrifennu at gyflogwyr yn eu hatgoffa o'r Rhaglen Dysgu Proffesiynol helaeth yn ymwneud ag ADY sydd ar gael ar Hwb, a bod Llywodraeth Cymru yn disgwyl i arweinwyr ysgolion gefnogi eu staff trwy eu rhyddhau i ymgymryd â hyfforddiant i'w galluogi i gyflawni eu rôl yn effeithiol.

ARGYMHELLIAD 7 Mae CACAC yn argymell i Lywodraeth Cymru ei bod yn comisiynu gwaith ymchwil ychwanegol yn 2024-2025 i bennu faint o amser digyswllt sy’n briodol i Gydlynwyr ADY er mwyn cynorthwyo arweinwyr i ddyrannu amser digyswllt ar gyfer dyletswyddau Cydlynwyr ADY.	Derbyn mewn egwyddor, yn amodol ar ymgynghoriad.	Fel rhan o'r gwerthusiad ym maes ADY, mae arolwg wedi'i anfon i ysgolion (10/06/24) i gael barn fanwl uwch arweinwyr, cydlynwyr ADY, Unedau Cyfeirio Disgyblion, Awdurdodau Lleol a Byrddau Iechyd Lleol ynghylch eu rolau, gan gynnwys cwestiynau penodol ar faint o oriau sy'n cael eu treulio bob wythnos yn ymgymryd â rôl cydlynydd ADY. Ar ôl i drefniadau Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg gael eu rhoi ar waith, bydd Llywodraeth Cymru yn cynnal arolwg ymhlith cydlynwyr ADY i asesu'r cynnydd, gan ofyn cwestiynau penodol ynghylch gwarchod amser, yr heriau a'r rhwystrau.
ARGYMHELLIAD 8 Mae CACAC yn argymell i Lywodraeth Cymru, yn amodol ar gytundeb grŵp priodol sydd eisoes yn bodoli, fod geiriad y rhestr o dasgau gweinyddol a chlercyddol yn Atodiad 3 Adran 2 DCAAY(C) yn cael ei ddiweddaru fel yr amlinellir yn Atodiad Ch erbyn mis Medi 2024.	Derbyn mewn egwyddor, yn amodol ar ymgynghoriad.	Bydd Llywodraeth Cymru yn diweddaru Atodiad 3 â thestun diwygiedig fel yr argymhellwyd gan Gorff Adolygu Cyflogau Annibynnol Cymru ac yn ymgynghori â rhanddeiliaid ar y newidiadau drwy'r broses ymgynghori.
ARGYMHELLIAD 9 Mae CACAC yn argymell i Lywodraeth Cymru y dylai’r rhestr yn Atodiad Ch gael ei hymestyn i gynnwys cyfeiriad at benaethiaid	Rhoddir yr hawliau a nodir ym Mharagraff 51 i **bob** athro sy'n cynnwys penaethiaid, ac arweinwyr eraill sy'n cael eu cyflogi fel athrawon mewn ysgol.	Bydd Llywodraeth Cymru yn cadarnhau hyn fel rhan o'r ymgynghoriad.

ac arweinwyr trwy ddiweddaru 46.1 DCAAY(C) erbyn mis Medi 2024 i gynnwys cyfeiriad at hawliau trosfwaol yr holl athrawon ym mharagraff 51, fel a ganlyn: Oni ddarperir ar eu cyfer yn benodol yn eu contract cyflogaeth neu mewn man arall yn DCAAY(C), bydd gan benaethiaid cynorthwyol, dirprwy benaethiaid, penaethiaid ac arweinwyr eraill yr hawliau a roddir ym mharagraffau 51.8 a 51.9.	Felly, oni bai bod rhywun wedi'i eithrio o baragraff 51, dylent elwa o'r hawliau a nodir yn y paragraff hwnnw.	
ARGYMHELLIAD 10 Mae CACAC yn argymell i Lywodraeth Cymru y dylai amodau gwasanaeth ar gyfer arweinwyr gael eu harchwilio ymhellach yn rhan o'n cylch gwaith ar gyfer 2025-2026. Yn y cyfamser, mae CACAC yn argymell i Lywodraeth Cymru ei bod yn atgoffa awdurdodau lleol a chyrff perthnasol o'u cyfrifoldebau fel cyflogwyr ac, yn arbennig, o'r angen i arweinwyr gael cyfnodau di-dor o orffwys.	Derbyn mewn egwyddor, yn amodol ar ymgynghoriad.	Bydd Llywodraeth Cymru yn ysgrifennu at gyflogwyr i'w hatgoffa o'r rhwymedigaeth o dan baragraff 51.4 o'r Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol (Cymru) a'r terfynau gwaith a nodir yn Rheoliadau Amser Gwaith 1998.
ARGYMHELLIAD 11 Mae CACAC yn argymell i Lywodraeth Cymru fod papur	Derbyn mewn egwyddor, yn amodol ar ymgynghoriad.	Llywodraeth Cymru i ddrafftio papur sy'n nodi opsiynau ar gyfer newid amseriad yr adolygiad o gyflogau, i'w drafod gyda phartïon

briffio'n cael ei baratoi sy'n cyflwyno amserlen ar gyfer y broses flynyddol o adolygu cyflogau. Dylai'r papur briffio a'r asesiad o effaith cysylltiedig gael eu trafod gyda'r holl bartïon perthnasol yn ystod 2025-2026 i gytuno ar y ffordd ymlaen.		perthnasol yn ystod 2025-2026.
ARGYMHELLIAD 12 Mae CACAC yn cyfeirio Llywodraeth Cymru at ei argymhellion blaenorol a gymeradwywyd gan Weinidog y Gymraeg ac Addysg, ac mae'n argymell y dylai Llywodraeth Cymru adolygu ar fyrder y ffordd y caiff deddfwriaeth cydraddoldeb ei monitro a'i hadrodd ar lefel ysgol ac awdurdod lleol, ac ystyried a oes angen newidiadau i DCAAY(C) a pholisïau cyflog ysgolion, er mwyn sicrhau bod ysgolion ac awdurdodau lleol yn cyflawni eu dyletswyddau statudol mewn perthynas â chydraddoldeb.	Derbyn mewn egwyddor, yn amodol ar ymgynghoriad.	Ar hyn o bryd mae swyddogion Llywodraeth Cymru yn gweithio gyda thimau cydraddoldeb Llywodraeth Cymru ac awdurdodau lleol i adolygu pa wybodaeth sydd ar gael eisoes/neu a allai fod ar gael ar lefel ysgol neu awdurdod lleol a sut y gallem gryfhau'r broses adrodd. Bydd rhanddeiliaid yn cael y wybodaeth ddiweddaraf am ddatblygiadau.